

สาระธรรม

ธรรมะซึ่งทรงคุณค่าสารประโยชน์

พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จังหวัดชลบุรี

สาระธรรม

ธรรมะซึ่งทรงคุณค่าสารประโยชน์

พระธรรมเทศนาโดย

พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จังหวัดชลบุรี

น้อมถวายเป็นอาจริยบูชา พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

คณะศิษยานุศิษย์

พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน ห้ามจำหน่าย

พิมพ์ที่ : บริษัท ศิลป์สยามปรินท์และการพิมพ์ จำกัด
๖๑ ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ ซ.เพชรเกษม ๖๙
แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๓๓๕๑-๙ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๐๐๗๘
E-mail: silpasiamprinting@hotmail.com www.silpasiam.com

สารบัญ

โรงพยาบาลใจ	๖
วันดี	๘
วันเกิด	๑๒
การให้ทาน เพียงเสี้ยวหนึ่งของการทำบุญ	๑๘
ศาสนทำ	๒๒
คนเป็นหนี้	๒๖
งานศพ	๒๘
ธรรมชาติของโลก	๓๐

พระพุทธรศาสนา เปรียบเหมือนโรงเรียนๆ หนึ่ง

พุทธศาสนิกชนจึงเปรียบเหมือนเป็นนักเรียน เวลาмаวัด ควรมาศึกษาหาวิชาความรู้ หารัทธิะ หาปัญญา ไว้ดูแลจิตใจ เพื่อเป็นเครื่องดับความทุกข์ ความเศร้าโศก ความเสียใจ ถ้าไม่มีธรรมะอยู่ในจิตใจ ก็จะต้องแบกทุกข์ไปเรื่อยๆ ไม่มีวันสิ้นสุด

การได้เข้าวัดนั้นถือเป็นโอกาสอันดี เป็นบุญ เป็นกุศลอย่างหนึ่ง เพราะการที่จะมาวัดได้นั้น ต้องอาศัยเหตุปัจจัยจึงจะมาได้ **ผู้ใดไม่มีอุปนิสัยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จะมาวัดนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก**

พระสุริย ธิติ

พระอารามย์สุชาติ อภิชาโต
วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จังหวัดชลบุรี ๕

โรงพยาบาลใจ

การเข้าพรรษาสำหรับชาวพุทธเรานั้น
หมายถึงการเข้าวัดเข้าวา เข้าหาพระศาสนา
เพื่อศึกษาปฏิบัติธรรม เป็นการทำความ
ดีแลรักษาจิตใจ เปรียบเหมือนกับเวลาที่เข้า
โรงพยาบาลเพื่อหาหมอ

จิตใจของเราก็เปรียบเหมือนกับร่างกาย จำต้องเข้า
โรงพยาบาลของจิตใจ ก็คือวัด หรือพระศาสนา เพื่อจะ
ได้รักษาซ่อมแซมจิตใจที่บอบช้ำจากการทำมาหากิน
การดูแลรักษาผลประโยชน์ของตน จนลืมดูแลรักษา
ประโยชน์ของจิตใจ ทำให้ใจกลายเป็นทาส กลายเป็น
คนใช้ ที่ต้องทำงานไม่รู้จักหยุดจักหย่อน ก็เลยไม่มี
ความสุขทางด้านจิตใจ ถึงแม้จะมีพร้อมบริบูรณ์ด้วย
ปัจจัย ๔ พร้อมบริบูรณ์ด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ กามสุข
แต่ใจกลับมีแต่ความรู้ร้อน มีแต่ความวุ่นวายใจ เพราะ
ไม่ได้เข้า**โรงพยาบาลรักษาใจ**นั่นเอง

วันดี

วันนี้เป็นวันดี ที่ว่าเป็นวันดี ไม่ใช่
เพราะว่าเป็นวันอาทิตย์ เป็นวันพระ
เป็นวันสารทไทย ที่ว่าดีเพราะว่ามีการ
กระทำความดีกัน

ในวันนี้ญาติโยมทั้งหลายได้มาร่วมกันประกอบคุณงามความดี มีการทำบุญทำทาน ถวายสังฆทาน สมาทานรักษาศีล ๕ ศีล ๘ ศีลอุโบสถ ไหว้พระสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ฟังธรรม ซึ่งล้วนเป็นเหตุที่จะนำมาซึ่งความสุขและความเจริญรุ่งเรือง ความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ดังนั้นจึงพูดได้ว่าวันนี้เป็นวันดี

วันดีไม่ได้ขึ้นกับวันเวลา แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำของเรา
ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเสื้อผ้าสีสันทที่เราใส่ จะใส่เสื้อผ้าสีอะไร

ก็ตาม จะเป็นสีเหลือง สีฟ้า สีเขียว สีแดง ก็ไม่ได้เป็นเหตุที่จะทำให้เป็นวันดีขึ้นมา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับชื่อของเรา จะชื่อประเสริฐ ชื่อบุญ ชื่อดี ก็ไม่ได้เป็นเหตุของวันดี เพราะคนที่ชื่อประเสริฐ ชื่อบุญ ชื่อดี ไปติดคุกติดตะรางก็มีอยู่มากมาย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับชื่อ แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำของเราทางกาย ทางวาจา และทางใจ

ความดี มีคำอธิบายไว้สั้นๆ ว่า การกระทำทางวาจาที่ดี ทางกายที่ดี หรือทางใจที่ดี ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์ ไม่มีโทษกับตัวเราก็คือ กับผู้อื่นที่ดี หรือทั้งกับตัวเราและกับผู้อื่นที่ดี ถือว่าเป็นความดี เมื่อทำไปแล้ว ย่อมมีผลดีตามมาคือความสุขและความเจริญ

จึงขอให้เราเข้าใจไว้ตั้งแต่บัดนี้ว่า ความดีสามารถเกิดขึ้นได้ทุกวันทุกเวลา ขึ้นอยู่กับตัวผู้กระทำเท่านั้นเองว่าจะทำความดีหรือไม่ ถึงแม้วันนี้เป็นวันดี เป็นวันพระ เป็นวันสารทไทย แต่กลับไปกินเหล้าเมายาไปเล่นการพนัน ไปลักเล็กขโมยน้อย ไปยิงนกตกปลา ถ้าเป็นอย่างนี้

วันนี้ก็ไม่ได้ดีสำหรับคนที่กระทำสิ่งเหล่านี้ เพราะเมื่อทำ
ไม่ดีไปแล้ว ผลที่ไม่ดีย่อมตามมา คือความเสื่อมเสีย
ความทุกข์ ความหายนะ

**ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับตัวเราเอง ไม่ว่าดีหรือเลว
สุขหรือทุกข์ เจริญรุ่งเรืองหรือเสื่อมเสีย ทุกสิ่งทุกอย่าง
ที่เกิดขึ้นกับตัวเรา ล้วนเป็นการกระทำของเราทั้งสิ้น**
เพียงแต่ว่าเราอาจจะจำไม่ได้ เพราะการกระทำของเรานั้น
ทำกันมานานข้ามภพข้ามชาติ เราจำไม่ได้ว่าในอดีตชาติ
เราได้เคยทำอะไรมาบ้าง ดีหรือชั่วมากน้อยแค่ไหน หรือ
แม้กระทั่งในชาตินี้ วันๆ หนึ่งเราทำอะไรไปบ้าง เราก็ไม่รู้
เหมือนกัน เพราะไม่ได้มาจดจำนั่นเอง แต่เมื่อทำไปแล้ว
ย่อมมีผลตามมา ชั่วหรือเร็ว มากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับ
การกระทำของเรา บางอย่างก็จะปรากฏขึ้นมาอย่าง
รวดเร็ว บางอย่างก็ใช้เวลา บางที่ชาตินี้อาจจะไม่มีผล
ตามมาก็ได้ แต่อาจจะตามไปในภพหน้าชาติหน้า เราจึง
ไม่ควรประมาทในการกระทำทั้งทางกาย ทางวาจา และ
ทางใจของเรา ขอให้รู้ว่าเมื่อผลตามมาจากแน่นอน

วันเกิด

พวกเราทุกๆ คนที่เกิดมาในโลกนี้ จะมี
วันสำคัญอย่างยิ่งสำหรับตัวเองอยู่
วันหนึ่ง เรียกว่าวันเกิด ทุกๆ ปี จะมี
วันคล้ายวันเกิดเวียนมาบรรจบ

วันเกิด ถือเป็นวันสำคัญอย่างยิ่งสำหรับตัวของเราเอง เราจึงทำสิ่งที่พิเศษกัน เช่น มาทำบุญกัน เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของเรา เพื่อความสุขความเจริญนั่นเอง การที่จะทำบุญให้เกิดความเป็นสิริมงคล เกิดความสุข เกิดความเจริญอย่างแท้จริง ต้องทำบุญให้เกิดปัญญา คือทำบุญแล้วต้องได้ธรรมะด้วย ไม่ใช่สักแต่เพียงการมาให้ทาน ถวายของพระ แล้วก็กลับบ้าน โดยที่ไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับวันเกิดของเราเลยว่าเราเกิดมาได้อย่างไร ชีวิตของมนุษย์นี้มีความสำคัญอย่างไร จะทำประโยชน์ให้แก่ชีวิตของเรานั้นได้อย่างไร ถ้าศึกษาธรรมะ ฟังเทศน์ ฟังธรรม จะเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเกิดของเรา เมื่อทราบแล้วจะสามารถดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ถูกต้องดีงาม นำความผาสุก ความเจริญรุ่งเรือง ความเป็นสิริมงคล มาให้กับเราได้

การที่เราเกิดได้นี้ต้องอาศัยปัจจัยใหญ่ๆอยู่ ๒ ประการด้วยกัน คือ ปัจจัยทางด้านร่างกาย และปัจจัยทางด้านจิตใจ

ปัจจัยทางด้านร่างกายนั้นเกี่ยวกับผู้ให้กำเนิด คือต้องมีพ่อกับแม่ ถ้าไม่มีพ่อไม่มีแม่ ย่อมไม่สามารถมาเกิดได้

ดังนั้น **บุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเราก็คือพ่อและแม่ นั่นเอง** ถ้าไม่มีพ่อไม่มีแม่ ชีวิตเราก็ไม่มี ร่างกายเราก็ไม่มี พ่อแม่จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งกับชีวิตเรา ท่านเป็นผู้ให้ชีวิตเรา ท่านจึงเป็นผู้มีพระคุณอันใหญ่หลวง **ลูกๆ จึงต้องสำนึกในบุญคุณของท่านอยู่เสมอ**

เหตุปัจจัยทางด้านร่างกายไม่ใช่เป็นเหตุปัจจัยเดียวที่จะทำให้เรามาเกิดเป็นมนุษย์ได้ พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ว่า การที่จะมาเกิดเป็นมนุษย์ได้นั้น **บุคคลนั้นต้องสะสมบุญบารมีมาด้วย** คือจะต้องเป็นผู้มีศีลธรรมอย่างน้อยก็มีศีล ๕ ต้องเคยรักษาศีลมาก่อน เคยละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ละเว้นจากการลักทรัพย์ ละเว้นจากการประพฤติดูหมิ่นประเวณี ละเว้นจากการพูดปดมดเท็จ ละเว้นจากการเสพสุรายาเมา ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้แล้วจิตใจของเราจะไม่สามารถเกิดเป็นมนุษย์ได้ จะต้องไปเกิดเป็นเดรัจฉาน อย่างนี้เป็นต้น อันนี้พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้อย่างแน่ชัดแล้วว่า ศีลนั้นเป็นเครื่องประกันความเป็นมนุษย์ของผู้รักษาศีล ผู้ใดที่เกิดเป็นมนุษย์จะต้องมีศีล อย่างพวกเราทั้งหลายที่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์นี้

เพราะว่าในอดีตเราเคยรักษาศีล เราเคยละเว้นการกระทำบาปทั้งปวงนั่นเอง จึงเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้พวกเราได้มาเกิดเป็นมนุษย์

การที่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์นี้จึงเป็นของยาก ไม่ใช่เป็นของง่าย จมเข็มในมหาสมุทรยังง่ายกว่าการได้มาเกิดเป็นมนุษย์เสียอีก เพราะเหตุใด เพราะว่าการที่จะได้เกิดเป็นมนุษย์จะต้องมีทั้งศีล ทั้งธรรม และโอกาสอำนวยอย่างมนุษย์นี้เปรียบเทียบกับจำนวนสัตว์อื่นๆ พวกมด และแมลง พวกสัตว์ต่างๆ จะมีมากกว่ามนุษย์ เวลาออกลูกที่ไม่ได้ออกมาทีละตัว แต่ออกมาเป็นสิบ เป็นร้อย การเกิดเป็นมนุษย์มีจำนวนน้อย ถ้าเปรียบเทียบกับเหมือนกับเวลาซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล รางวัลที่หนึ่งมีอยู่รางวัลเดียว โอกาสที่จะถูกรางวัลที่หนึ่งนั้นยากมาก เพราะมีอยู่ฉบับเดียว สลากทั้งหมดมีเป็นล้านฉบับ แต่มีฉบับเดียวเท่านั้นที่จะถูกรางวัลที่หนึ่งได้ ไม่เหมือนรางวัลอื่นๆ รางวัลที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ หรือเลขท้ายนั้นมีมากกว่าโอกาสที่จะถูกรางวัลต่างๆ ก็จะมีมากกว่าที่จะถูกรางวัลที่ ๑ ฉะนั้น การที่จะได้เกิดเป็นมนุษย์

ก็นั่นแหละ โอกาสที่จะได้เกิดเป็นมนุษย์ ก็เหมือนกับการซื้อสลากกินแบ่งแล้วถูกรางวัลที่ ๑ มันมีน้อยมาก เมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์ จึงถือว่าเป็นโชคดีย่างยิ่ง เป็นบุญวาสนาอย่างยิ่ง

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งและเป็นสิ่งที่หายากในโลกนี้ ก็คือการเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ที่จะได้ตรัสรู้ และมาสั่งสอนธรรมะให้กับสัตว์โลกนี้ **ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่ายๆ** เวลาที่พระพุทธเจ้าจะได้มาเกิดนั้น ต้องใช้เวลาเป็นกัป เป็นกัลป์ทีเดียว กับหนึ่งกัลป์หนึ่งนี้เป็นเวลาที่ยาวนานมากกว่าล้านๆ ปีขึ้นไป ล้านเดียวนี้ก็ยาวนานแค่ไหนแล้ว แต่ล้านๆ ปี ลองคิดดูจะยาวนานขนาดไหน ดังนั้น**โอกาสที่จะได้เกิดเป็นมนุษย์ ได้มาเจอพระพุทธเจ้า ได้มาเจอพระพุทธศาสนา** จึงเป็นโอกาสที่หายากอย่างยิ่ง พวกเรานี้ถือว่าเป็นผู้ที่มีโชควาสนามาก ได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ก็ยังได้เกิดมาพบกับพระพุทธศาสนาอีก อันนี้เท่ากับซื้อสลากใบเดียวแล้วถูกทั้งรางวัลที่ ๑ และรางวัลที่ ๒ พร้อมๆ กันไปเลย

เมื่อได้มาเกิดเป็นมนุษย์ และได้ยินได้ฟังธรรมะ ก็ขอให้
เราน้อมเอาธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้ามาประพฤติ
ปฏิบัติกับตัวเรา จะทำให้การที่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์นั้น
ได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุด เพราะว่ามนุษย์นั้น
สามารถที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้หลุดพ้นจากการ
เวียนว่ายตายเกิดได้ หลุดพ้นจากความทุกข์ได้ ดังที่
พระพุทธเจ้า และพระอรหันต์สาวกทั้งหลายได้ใช้ชีวิต
ของมนุษย์ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

การให้ทาน

เพียงเสี้ยวหนึ่งของการทำบุญ

ศรัทธาญาติโยมคิดว่าบุญคือการถวายทาน การทำบุญตักบาตร การสละข้าวของเงินทองให้กับผู้อื่น อย่างนี้เป็นเหตุให้เกิดความสุข เพราะการเสียดสละ การใช้ทานนั้น เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของ การทำบุญ

เปรียบเหมือนกับการรับประทานอาหาร อาหารก็มีหลากหลายชนิดด้วยกัน ไม่ใช่มีแต่ข้าวอย่างเดียว เรามักจะพูดว่าเรากินข้าวกัน แต่ความจริงเวลาเรากินกัน เราไม่ได้กินแต่ข้าวอย่างเดียว เรากินกับข้าวกับปลา ของคาวของหวาน ผลไม้ น้ำอะไรต่างๆ อีกหลากหลายชนิดด้วยกัน ถ้ากินข้าวอย่างเดียว ร่างกายย่อมไม่สามารถเจริญเติบโตอยู่มาได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะจะขาดสารอาหารต่างๆ ร่างกายจะไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ชีวิตจะไม่อยู่ไปถึงวัยชรา

การทำบุญก็เช่นกัน เวลาทำบุญ ส่วนใหญ่เราคิดว่าเป็นการนำอาหาร กับข้าวกับปลา ของคาวของหวาน มาถวายพระ หรือเสียสละทรัพย์สินเงินทองเพื่อสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาให้เป็นประโยชน์ **การทำบุญอย่างนี้เรียกว่าทาน เป็นบุญชนิดหนึ่งของบุญทั้งหลาย ถ้าทำแต่ทานอย่างเดียวแล้วคิดว่าจะได้ไปสวรรค์ จะรอดพ้นจากความทุกข์ ความวุ่นวายใจ ก็เป็นการเข้าใจผิด**

จริงอยู่ คนที่ทำบุญให้ทาน กับคนที่ไม่ทำบุญให้ทาน
ย่อมมีอานิสงส์ต่างกัน คนที่ได้ทำบุญให้ทานย่อมได้
ประโยชน์มากกว่าคนที่ไม่ทำบุญให้ทานเลย เหมือนกับ
คนที่กินข้าวเปล่าๆ กับคนที่ไม่ได้กินข้าวเลย คนกินข้าว
เปล่าๆ ย่อมได้รับความอิ่มบ้าง ดีกว่าคนที่ไม่ได้กินข้าวเลย
แต่คนที่กินข้าวเปล่าๆ ย่อมได้รับประโยชน์น้อยกว่าคนที่
กินทั้งกับข้าวกับปลา ของคาวของหวาน ผลไม้ ขนมต่างๆ
คนที่กินอาหารหลากหลายชนิด ย่อมมีความเอร็ดอร่อย
มีความอิ่ม มีความสุข มากกว่าคนที่กินข้าวอย่างเดียว

**การทำบุญจึงไม่ควรทำเพียงแต่ให้ทานอย่างเดียว
เท่านั้น ควรทำอย่างอื่นด้วย เช่น ควรรักษาศีล มีความ
กตัญญูกตเวที ขยันหมั่นเพียร มีสัมมาคารวะ ฟังเทศน์
ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม ไหว้พระสวดมนต์ นั่งทำสมาธิ
เจริญปัญญา และเจริญวิปัสสนา**

ศาสนาทำ

ผู้ที่เข้าหาพระศาสนา ควรสนใจศึกษา
พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เพราะ
ศาสนาสอนให้ฉลาดมากขึ้น ไม่ใช่โง่
มากขึ้น

พุทธศาสนิกชนไทยส่วนใหญ่เข้าวัดแล้วกลับโง่มากขึ้น
ไปอีก แทนที่จะฉลาดมากขึ้น เพราะไม่สนใจศึกษา
พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า กลับไปเชื่อกันแบบ
งมงาย เชื่อแบบลมๆ แล้งๆ ไม่รู้ว่าศาสนาสอนให้เชื่ออะไร
ให้ทำอะไร

ศาสนานี้เป็นศาสนทำ **ทำไม่ได้หมายถึงธรรม** แต่
หมายถึงทำ **หมายความว่าต้องทำถึงจะได้** ไม่ใช่ศาสนขอ
ไม่ใช่ตะเกียงวิเศษที่เวลาต้องการอะไร เพียงเอาตะเกียง
ขึ้นมาลูบสามครั้ง แล้วก็มียักข์ออกมาจากตะเกียงแล้ว
ถามว่าคุณต้องการอะไร เราพร้อมจะบริการ แบบนี้ไม่ใช่
ศาสนาพุทธ

พุทธศาสนาไม่ได้ให้อะไร นอกจากสอนให้รู้จักว่าอะไร
เป็นเหตุ อะไรเป็นผล **ถ้าต้องการผล ก็ต้องสร้างเหตุนั้น**
ขึ้นมา ถ้าต้องการกินส้ม ก็ต้องปลูกต้นส้ม ถึงจะมีส้มเกิด
ขึ้นมาได้ ถ้าไม่ปลูกส้ม รอไปจนวันตายก็ไม่มีส้มให้กิน
นั่นใด ถ้าปรารถนาความสุข ความเจริญ ตามที่พระสวด

ให้ฟังเสมอว่า ขอให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการกระทำ ใครทำใครได้ ไม่ทำก็ไม่ได้ ดังคำสุภาษิตที่ว่า **ความดี** **ซื้อไม่ได้ ต้องทำกัน** เช่นเดียวกับความสุข ความเจริญ รุ่งเรือง ความเป็นสิริมงคล ต้องทำความดีด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ใช่มาวัด กราบพระแล้วก็อธิษฐานขอพรให้ได้ สิ่งต่างๆ มา **พระท่านให้ไม่ได้** แม้แต่พระท่านเองท่านก็ต้องทำของท่าน **พระพุทธเจ้าก็ต้องทำเอง** พระพุทธองค์ ทรงทนทุกข์ทรมานอยู่ถึง ๖ ปี อยู่อย่างขอมาน กว่าจะได้บรรลุเป็นพระพุทธเจ้า **พระอริยสงฆ์สาวกทั้งหลาย** ก็ปฏิบัติกันมาอย่างลำบากยากเย็น ต่อสู้กับกิเลส ต่อสู้กับความโลภ ความโกรธ ความหลง อยู่แบบอดๆ อยากๆ จนได้บรรลุธรรมขึ้นมาได้ ได้สิ่งที่ท่านปรารถนา คือ **ความสุขใจ ความพ้นทุกข์**

นี่คือสิ่งที่ไม่มีใครทำให้เราได้ ต้องทำกันเอง ดังในพระบาลี ที่แสดงไว้ว่า **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งของตน ต้องการอะไรก็ต้องทำให้สิ่งนั้นๆ เกิดขึ้นมา ไม่มีใครหยิบยื่นให้กับเราได้ เราต้องช่วยตัวเราเอง

คนเป็นหนี้

คนเราเวลาหนี้สินนั้น เปรียบเหมือนกับ
มีของหนักที่ต้องแบกอยู่บนบ่า เวลามี
ภาระ มีของที่ต้องแบกอยู่บนบ่านั้น
มันหนัก มันทุกข์ มันไม่สบาย การมีหนี้
ก็เป็นเช่นนั้น

เมื่อไปกู้หนี้ยืมสินมาแล้ว มีภาระที่จะต้องชดใช้เงิน
ก่อนนั้น ถ้าไม่ชดใช้ก็จะถูกดำเนินคดี ถูกจับเข้าคุก
เข้าตาราง เมื่อมีหนี้สินแล้วจะมีปัญหาตามมา รายได้ที่
แบ่งไว้จะต้องแบ่งเพิ่มอีกส่วนหนึ่งเพื่อเอาไว้อำนาจ
เงินทองที่ไว้ใช้จ่ายก็ลดน้อยลงไป แทนที่จะเป็นความสุข
กลับกลายเป็นความทุกข์ไป เพราะมีหนี้สินนั่นเอง

หนี้สินเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดขึ้นเพราะการไม่รู้จักรักหักห้าม
จิตใจ ไม่รู้จักรักหักห้ามความอยาก ความต้องการ เห็นคนอื่น
มีอะไรก็อยากจะได้ อยากจะมีเหมือนเขา **ทั้งๆ ที่ฐานะ**
ไม่เอื้ออำนวยให้มีสิ่งเหล่านั้นได้ เลยต้องซื้อแบบ
เงินผ่อนบ้าง กู้หนี้ยืมสินบ้าง กลายเป็นคนมีหนี้สินขึ้นมา
สิ่งของต่างๆ ที่ได้มาแทนที่จะนำมาซึ่งความสุข ความ
สบายใจ อย่างที่เคยนึกวาดฝันไว้กลับกลายเป็นเหตุที่นำ
มาซึ่งความทุกข์ เพราะได้ก่อหนี้ขึ้นเพื่อจะได้สิ่งเหล่านั้นมา
นั่นเอง เช่น บางคนอยากจะได้รถยนต์ อยากจะได้บ้าน
ก็ไปซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์มาขับ เกินฐานะของตน
ไม่สามารถจะผ่อนได้ สิ่งของเหล่านี้ก็ต้องถูกยึดกลับไป
เมื่อสูญเสียสิ่งเหล่านี้ก็เกิดความทุกข์ขึ้นมา

งานศพ

พระพุทธองค์ทรงสอนให้สร้างกุศล
ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ อย่ารอเวลาที่ตาย
ไปแล้ว นิมนต์พระมาสวดกุศลฯ ถัมมาให้

เวลาที่ไปงานศพ จะได้ยินพระท่านสวด **กุสลา อัมมา
อกุสลา อัมมา อัพยากตา อัมมา** นี่พระท่านสวดให้
คนเป็นฟัง ไม่ได้สวดให้คนตายฟัง **เพราะคนตายไปแล้ว
ฟังไม่รู้เรื่อง** เพราะจิตผู้รู้ไม่ได้อยู่กับร่างกายแล้ว
จิตได้ออกจากร่างกายไปแล้ว ร่างกายเป็นเหมือนท่อนไม้
ท่อนฟืนท่อนหนึ่ง รอให้สับหรือเอาไปเผาไฟเท่านั้นเอง
จะนิมนต์พระระดับไหนมาก็ตาม **จะเป็นเจ้าคุณ
เป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ** มาสวดให้ ก็จะได้กุศล
ไม่ได้กุสลา

กุศลนั้นต้องเกิดจากการได้ยินได้ฟัง เมื่อได้ยินได้ฟังแล้ว
ก็เอาไปคิดพิจารณาพิจารณา แล้วเอาไปประพฤติปฏิบัติ
ถ้าได้ทำทั้งสามอย่างนี้แล้ว คือ ฟัง คิด แล้วก็ทำ ก็จะเกิด
ผลขึ้นมา เกิดประโยชน์ขึ้นมา เกิดกุศลขึ้นมา

ธรรมชาติของโลก

ทุกๆ วันที่วัดนี้ จะมีการแสดงธรรมอย่าง
สัปดาห์ละสัปดาห์ เป็นการสอนเพื่อเตือนสติให้รู้
ถึงธรรมชาติของโลกนี้ว่าเป็นอย่างไร

สิ่งต่างๆ ที่ใจมาเกี่ยวข้องด้วย ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือเป็นวัตถุ ล้วนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ล้วนจะต้องมีการดับ มีการสลายไป ถ้าได้ยินได้ฟังแล้วนำไปใคร่ครวญ พิจารณาใจอยู่เสมอ เหมือนกับการทอมนต์ มนต์นี้เวลาหัดท่องเพียงครั้งแรกแล้วไม่ท่องต่อ ไม่ท่องซ้ำๆ อยู่เรื่อยๆ ถ้าทิ้งไว้สักพักหนึ่งก็จะลืม เวลาสวดมนต์ก็จะจำไม่ได้

เรื่องธรรมะที่ได้ยินได้ฟังก็เหมือนกับมนต์บทหนึ่งที่จะต้องนำเอาไปพิจารณาตัวเอง คือต้องนึกต้องคิดอยู่เสมอ เพื่อจะได้ไม่ลืม ถ้าฟังแต่เฉพาะในศาลานี้แล้วเวลาออกจากศาลานี้ไป แล้วกลับไปอยู่ที่พักของเรา หรือไปบ้านไปทำงานแล้วไม่คิดถึงเรื่องเหล่านี้อีก เรื่องเหล่านี้ก็จะค่อยๆ จางหายไปจากใจของเรา เมื่อจางหายไปแล้วอะไรจะเข้ามาแทนที่ ถ้าไม่ใช่อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่น เพราะอะไร เพราะความหลงจะกลับเข้ามาแทนความรู้ นั่นเอง

สิ่งที่ท่านได้ยินได้ฟังในขณะนี้เรียกว่า **ความรู้** เพราะเป็นธรรมะ เป็นปัญญา แต่ถ้าท่านไม่นำเอาไปรักษาไว้ด้วยการใคร่ครวญพิจารณาอยู่อย่างต่อเนื่อง มันก็จะค่อยๆ จางไป แล้วสิ่งที่จะเข้ามาทดแทนก็คือ **ความหลงอุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่น** ก็จะกลับเข้ามา ก็จะทำให้กลับเข้าไปหลงติดอยู่กับ **ลาภ ยศ สรรเสริญ กามสุข** และเมื่อเกิดการเสื่อมขึ้นมา ก็จะเกิดความทุกข์ใจขึ้นมา แม้กระทั่งยังไม่เสื่อม ก็มีความทุกข์ใจ มีความกังวล มีความห่วง กลัวว่าจะไม่มีสิ่งเหล่านี้ไปตลอดนั่นเอง ทั้งๆ ที่ไม่มีสิ่งเหล่านี้เราก็ออยู่ได้ มีความสุขได้ และมีความสุขยิ่งกว่าเวลาที่มีสิ่งเหล่านี้เสียอีก แต่เพราะว่าเราไม่รู้ เราไม่เคยปฏิบัติ เราจึงไม่รู้

แต่ถ้ามีความศรัทธา หลังจากที่ได้ยินได้ฟังธรรมในวันนี้แล้วก็นำไปปฏิบัติกับตัวของเราเอง พยายามลดละความผูกพันกับลาภ ยศ สรรเสริญ กามสุข พยายามตัดให้น้อยลงไป เคยมีความผูกพันอยู่ ๑๐๐% ก็ค่อยๆ ตัดลงไป ตัดไปที่ละ ๑๐% ๒๐% ตัดลงไปเรื่อยๆ ที่ละ

เล็กทีละน้อย อย่าไปยินดีกับสิ่งต่างๆ ที่ได้มา เอาเท่าที่จำเป็น เงินทองเอาเท่าที่จำเป็น เท่าที่จะรักษาอัตรภาพชีวิตร่างกายของเราให้อยู่ได้ก็พอแล้ว

ส่วนความสุขนั้น ขอให้หันมาหาความสุขจากความสงบของจิตจะดีกว่า คือ สันติสุข ใช้เวลาหาที่สงบในมุมใดมุมหนึ่งในบ้านของเราก็ได้ ยามมีเวลาว่างก็หลับตา กำหนดจิตให้นิ่ง ไม่ให้ลอยไปลอยมา ไม่ให้ไปคิดเรื่องราวต่างๆ ให้อยู่กับคำว่า พุทโธ พุทโธ พุทโธ ไปก็ได้ หรือจะสวดมนต์ไปก็ได้ สวดบทที่จำได้ เช่น บทอิติปิ โส อรหัง สัมมาฯ สวดไปซ้ำแล้วซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง ให้จิตอยู่กับบทสวดมนต์นั้น ไม่ใช่สวดไปก็คิดถึงเรื่องนั้นเรื่องนี้ไป ถ้าเป็นเช่นนั้นจิตจะไม่สงบ จะไม่นิ่ง แต่ถ้าสวดไปเรื่อยๆ โดยที่ไม่คิดเรื่องอะไรเลย ให้จิตรู้อยู่กับบทสวดมนต์ แล้วจิตจะค่อยๆ สงบ จะค่อยๆ เย็น จะค่อยๆ สบาย แล้วจะรู้ว่าความสุขที่แท้จริงนั้นมีอยู่ในตัวของเราแล้ว เพียงแต่เราไม่ดึงออกมาใช้เท่านั้นเอง เหมือนกับมีสมบัติอันประเสริฐแต่กลับทอดทิ้ง ปล่อยทิ้งไว้ ไม่เหลียวแล

ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ กลับไปหาสมบัติที่ไม่ใช่เป็น
ความสุขที่แท้จริง สมบัติที่เป็นกองทุกข์ สมบัติที่เป็น
เหมือนกับเหยื่อที่ติดอยู่ปลายเบ็ด ก็เลยมีแต่ความ
ทุกข์กันอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

นี่แหละคือเรื่องของการขาดธรรมะ ขาดแสงสว่าง เพราะ
ไม่ค่อยสนใจฟังเทศน์ฟังธรรม ไม่ค่อยสนใจศึกษาปฏิบัติ
ธรรมกัน แต่หลังจากที่ได้ยินได้ฟังธรรมกันในวันนี้แล้ว
เกิดศรัทธาเกิดความเชื่อขึ้นมา ก็ขอให้ทุ่มเทชีวิตจิตใจ
ของเราที่สามารถแยกตัวออกมาได้จากการกิจการงาน
ในชีวิตประจำวันของเรา แทนที่จะเสียเวลาไปกับการ
เที่ยวเตร่ ดูหนังดูละคร ซึ่งไม่ใช่เป็นสิ่งที่มีความประโยชน์
แต่กลับมอมเมาให้เกิดความหลง เกิดความโง่เขลา
เบาปัญญาเพิ่มขึ้นไปอีก ให้หันมาฟังเทศน์ ฟังธรรม
อ่านหนังสือธรรมะกัน แล้วก็พิจารณาอยู่เรื่อยๆ แล้ว
ก็นำเอาไปปฏิบัติ สลับกับการทำจิตใจให้สงบ แล้วจิตใจ
ของเราจะค่อยๆ พัฒนาขึ้นไป จะสะอาดขึ้น จะเบาขึ้น
กิเลสตัณหาจะน้อยลงไป อุปาทานความยึดมั่นต่างๆ

ก็จะเบาบางลงไป ความสุขก็จะมีมากขึ้นไป จนกระทั่ง
ไม่ต้องไปหาความสุขจากสิ่งภายนอกเลย ไม่ว่าจะเป็น
วัตถุหรือบุคคลต่างๆ เลย

ขอให้เราจงเชื่อในสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน และ
นำเอาไปพร่ำสอนตัวเราอย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติ
ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน พยายามตัดอุปาทาน
ความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่ไม่ใช่เป็นความสุขที่แท้จริง
คือ **ลาภ ยศ สรรเสริญ กามสุข** เอาเงินทองที่เหลือใช้
มาให้คุณทำประโยชน์ดีกว่า มาช่วยเหลือผู้อื่น แล้วจะ
ทำให้จิตใจของเรามีความสุข ทำให้เราสามารถรักษา
ศีลได้ ทำให้มีเวลาปฏิบัติ ทำจิตใจให้สงบ มีเวลาเจริญ
วิปัสสนา เจริญปัญญา ให้เห็นสภาวะธรรมทั้งหลายว่า
เป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ปราศจากตัวตน ถ้าทำอย่างนี้
ได้อย่างสม่ำเสมอแล้ว จะไม่ต้องไปหาความสุขจาก
ที่ไหน ไม่ต้องไปหาความเจริญจากที่ไหน ไม่ต้องไปหา
ความประเสริฐจากที่ไหน มันอยู่ที่นี้แหละ **อยู่ที่การ**
ปฏิบัติของเรา เพราะมันเป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติ

ขอให้พวกเราทั้งหลายจงน้อมเอาพระธรรมคำสั่งสอน
ของพระพุทธเจ้าเข้าสู่จิตใจของเรา ด้วยการศึกษ
ด้วยการอ่าน เมื่อได้ยินได้ฟังการเทศนาว่ากล่าวของ
พระสงฆ์องค์เจ้าแล้ว **ขอให้เอาไปคิดทบทวนอยู่ในใจ**
อย่าฟังเสร็จแล้วพ้อออกจากวัดก็ทิ้งไป ลืมไปเลยว่า
หลวงพ่อก็คือเทศน์อะไรไว้บ้าง

เหมือนกับการท่องสูตรคูณ ถ้าไม่ท่องสูตรคูณอยู่
เรื่อยๆ เดียวก็ลืม เวลาจำเป็นจะเอาไปใช้ก็ใช้ไม่ได้
เพราะลืม ธรรมะก็เหมือนกัน เมื่อได้ยินได้ฟังแล้ว
ควรเอาไปคิดอ่าน เอาไปใคร่ครวญ เอาไปท่องจำให้
เกิดความเข้าใจ เมื่อถึงเวลาที่จะใช้ก็ใช้ได้ทันที เวลา
ไม่สบายใจ ใช้ธรรมะดับทุกข์ได้ทันที แต่ถ้าไม่มีธรรมะ
อยู่ในใจเลย เมื่อเกิดความทุกข์ขึ้นมาก็ไม่รู้จะอย่างไร
ก็ต้องทุกข์อยู่เรื่อยไป

พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

ติดตามธรรมะของพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต ได้ทาง

Abhijato

@apichato

Instagram

phraajarn_suchart

www.phrasuchart.com

YouTube

/user/unseendhamma